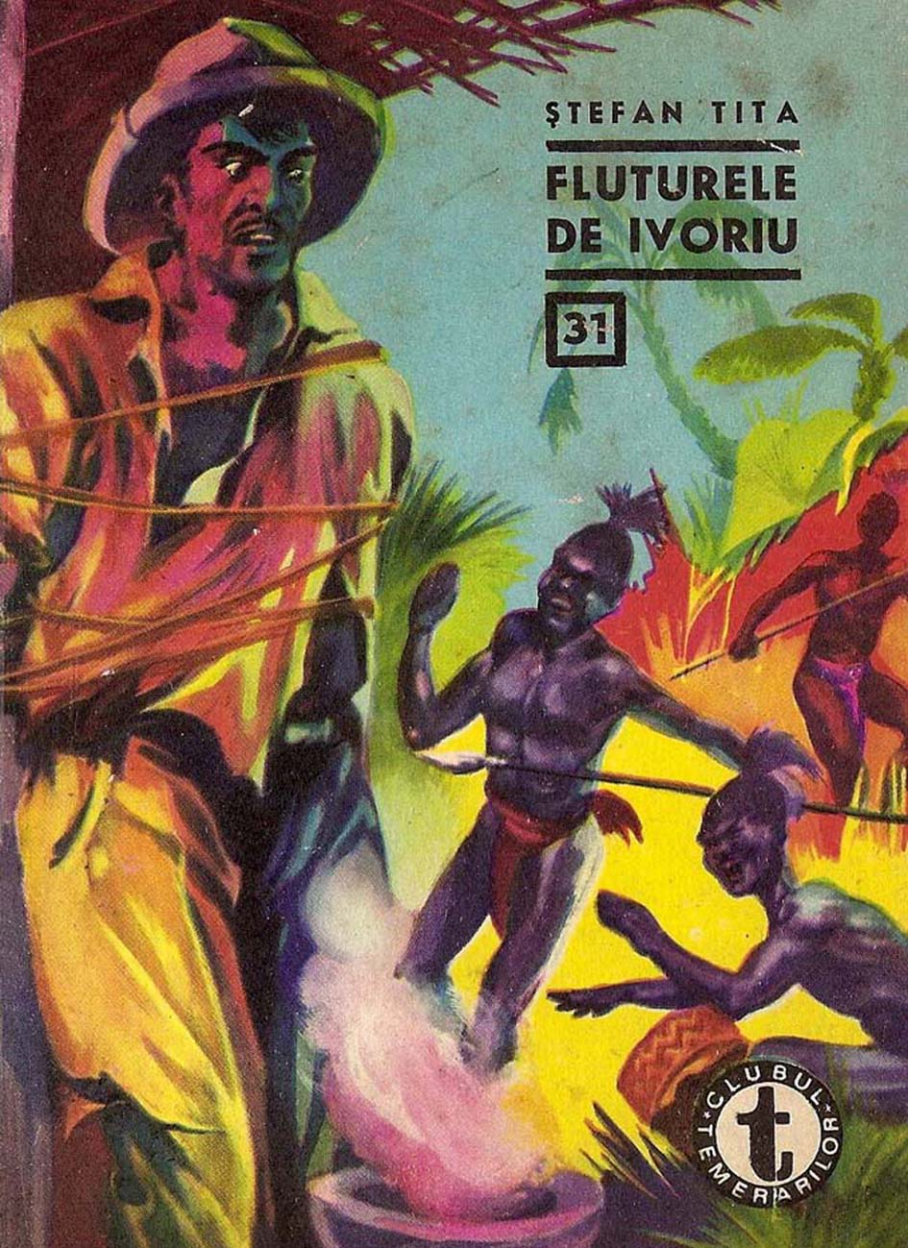
ȘTEFAN TITA
FLUTURELE DE IVORIU
31
CLUBUL TEMERARILOR

ŞTEFAN TITA

FLUTURELE DE IVORIU

FLUTURELE DE IVORIU

FLUTURELE DE IVORIU

FLUTURELE DE IVORIU

FLUTURELE DE IVORIU

FLUTURELE DE IVORIU

EDITURA TINERETULUI

Coperta de IONESCU DUMITRU
http://www.clubul-temerarilor.blogspot.com

1

Nu ştiu... Nu ştiu prea bine cum s-au petrecut toate aceste întîmplări pe care vreau să le încredinţez hîrtiei.

De aceea îmi şi vine atît de greu să încep. De vină e probabil şi starea sănătăţii mele. Frigurile specifice m-au mai lăsat. Crizele de febră intensă, cu delir şi halucinaţii, sînt mai rare. Îmi recapăt clipă cu clipă puterile şi în curînd voi putea fi din nou un membru folositor grupului de oameni de ştiinţă care cercetează întinsele şi densele păduri ecuatoriale ale Africii.

Dar pînă atunci vreau să înşir în caietul meu de însemnări desfăşurarea mai mult sau mai puţin metodică a tuturor faptelor. Mă simt încă vlăguit. Sînt ca o flacără mică care ar putea deveni vîlvătaie, însă pentru aceasta mai are nevoie de un suflu puternic de oxigen. Să sperăm că-l voi căpăta.

Dar să-ncep.

Prima mea întîlnire cu fluturele de ivoriu a avut loc în dimineaţa zilei de 4 mai. Nu, n-am să uit niciodată această dimineaţă, oricîte întîmplări dramatice s-ar mai sedimenta în memoria mea.

Cu o zi înainte simţisem cele dintîi semne ale

ciudatei boli, denumită, nu ştiu de ce, friguri specifice. O căldură puternică, de cuptor încins, îmi invada tîmplele, privirea mi se împăienjeni, mîinile şi picioarele căpătară dintr-o dată o greutate de plumb şi o transpiraţie rece îmi scălda spinarea. Totul n-a durat însă decît cel mult cîteva clipe. Apoi mi-am revenit, fără să resimt vreo consecinţă, vreo prelungire a stării dinainte, încît n-am socotit necesar să mă arăt medicului nostru, irlandezul MacIntyre. S-ar fi putut să nu fie decît oboseala. Ştiam că MacIntyre mă va constrînge să renunţ pentru o bucată de vreme la lucrările expediţiei şi mă va sili să înghit de patru ori pe zi pastilele F_2, deocamdată singurul remediu împotriva acestor friguri. Or, pastilele F_2 le purtam în buzunar ca orice membru disciplinat al grupului de cercetători, iar de înghiţit, le puteam înghiţi şi fără prescripţia medicală. Luate fără a fi nevoie, pastilele F_2 puteau cel mult să-mi creeze o stare euforică vecină cu beţia.

În dimineaţa zilei de 4 mai, mă aflam pe terasa cabanei, unde împreună cu colegii mei îmi luam cafeaua. Expediţia noastră avea un caracter internaţional. Oameni de ştiinţă veniţi din diferite ţări trebuiau să acopere cu date riguros controlate petele albe de pe harta continentului african. Urma să investigăm o parte din imensele păduri ecuatoriale din preajma estuarului Gabon.

Expediţia era organizată sub auspiciile Societăţii

Mondiale de Ştiinţe Geografice şi sprijinită direct de autorităţile locale. Din România am fost trimis eu.

Aşadar, în dimineaţa zilei de 4 mai mă aflam pe terasa cabanei. Tocmai mă pregăteam să-l întreb pe Don Manuel Alvario, conducătorul expediţiei, dacă fixase direcţia în care vom porni în ziua aceea, cînd pe dinaintea ochilor îmi apăru fluturele de ivoriu. Am tresărit emoţionat. Vechea, neostoita mea pasiune de colecţionar mă făcu dintr-o dată foarte atent. Era un fluture uriaş, de-o frumuseţe unică, aproape stranie. Aripile erau mozaicate de-o infinitate de culori, pe care nu le puteai distinge, decît de aproape, deoarece deasupra lor era presărată o pudră fină, de nuanţa ivoriului. De unde şi impresia că aceste aripi erau din ivoriu. Un ivoriu de cea mai bună calitate, fin colorat. Bătea uşor aerul, oarecum ritmic, şi plutea în zboruri lunecate.

Mărimea lui neobişnuită, frumuseţea unică şi oarecum ciudată m-au tulburat profund. Am simţit în dreptul inimii o zvîcnire puternică, pe care ţi-o dă numai emoţia în faţa unei mari opere de artă. Culorile estompate ale aripilor acoperite de pudra de ivoriu închipuiau zeci de arabescuri. Păreau răsărite dintr-o altă lume, din alt univers.

Asemenea exemplar nu întîlnisem nici în cele mai celebre colecţii de lepidoptere din institutele ştiinţifice pe care le vizitasem. Fluturele a zburat pe lîngă terasă şi, pentru o clipă, şi-a odihnit aripile chiar pe masa unde-mi sorbisem cafeaua. Îl pri-

veam halucinat, cînd deodată am simțit din nou căldura de cuptor invadîndu-mi tîmplele...

Aha, începe o nouă criză de friguri, mi-am spus — şi fără să stau mult pe gînduri am înghițit o pastilă F_2.

— Ce-ai luat ? m-a întrebat MacIntyre, care, pare-se, țintea o privire foarte atentă asupra noastră, membrii grupului de cercetători. Nici n-am apucat să-i vorbesc. Fluturele de ivoriu a fîlfîit uşor din aripi şi a pornit-o în direcția pădurii. Plasa pentru captarea fluturilor se afla lîngă mine. Am luat-o şi am țîşnit ca din puşcă după el.

— Unde te duci, Grigore ? am auzit un glas. Era tot a lui MacIntyre. Dar cine avea timp să-i răspundă ? Fluturele înainta uşor, fîlfîind din aripi, în direcția uriaşei păduri africane. Iar eu alergam ca magnetizat după el. Țineam să-l prind cu orice preț. Întrebarea : „Unde te duci, Grigore ?" s-a mai făcut auzită în cîteva rînduri. Nu i-am atribuit nici o importanță, atît de captivat eram de zborul fluturelui.

Abia cînd fluturele dispăru în mod neaşteptat, am încercat să dau un răspuns întrebării lui MacIntyre şi alteia care suna în mine ca o obsesie sonoră : „Unde mă aflu ?"

Micul nostru cantonament cu cele cîteva cabane cochete şi confortabile dispăruse cu totul, iar jur împrejur se ridica un gigantic baraj verde, alcătuit din arbori uriaşi, încolăciți la diverse înălțimi, de liane groase şi puternice, ca de nişte adevărate rep-

tile vegetale. Fireşte, am încercat să regăsesc drumul care mă adusese aici. A fost cu neputinţă !

Am pornit-o la dreapta, la stînga, înainte, înapoi, însă toate, absolut toate tentativele mele se dovediră zadarnice.

M-am urcat atunci pe unul din uriaşii arbori care-mi barau calea la fiecare pas şi cu palmele făcute cornet, am strigat din răsputeri :

— Hei, fraţilor, m-am rătăcit în pădure ! Mă aflu la...

Ceasul radio-busolă de pe mînă îmi dădea posibilitatea să stabilesc cu oarecare aproximaţie locul unde mă aflu.

Din păcate, strigătul meu era pur şi simplu înăbuşit de pereţii vegetali şi acoperit, strivit mai bine zis, de alt strigăt mult mai puternic, aproape ameţitor, strigătul vieţii ce pulsa între aceşti pereţi : o infinitate de specii zoologice, păsări, maimuţe, insecte...

Cînd mi-am dat seama că încercarea de a mă reîntoarce la cantonament era zadarnică, am fost cuprins de o stare de spirit vecină cu panica. Eram, aşadar, prizonierul pădurii seculare africane !

Şi pe neaşteptate am căpătat senzaţia aproape fizică a unei împresurări ucigătoare, în care zăbrelele verzi ale vegetaţiei luxuriante, întocmai ca şi pereţii dintr-o povestire de Edgar Poe, se strîngeau în jurul meu, învăluindu-mă, sufocîndu-mă. „Voi pieri aici" îmi spuneam disperat.

Din fericire, mi-am revenit curînd din această stare de neagră disperare şi am încercat să examinez cu destul sînge rece situaţia în care mă aflam. Trebuia să regăsesc neapărat drumul spre cantonament. Am pornit deci din nou prin hăţişul vegetal, pe unde mi se părea că zăresc vreo potecă. De data aceasta eram înarmat cu calmul cerut de împrejurări. Dar şi acum încercările se dovediră inutile. Ba chiar dăunătoare. Mă înfundasem şi mai mult în adîncul pădurii...

Mă aflam, în postura unui Robinson Crusoe care trebuia să-şi organizeze existenţa în acest imens labirint al naturii, pînă ce voi fi salvat de colegii mei.

Colegii... Da, aveam ferma convingere că ei vor utiliza absolut toate mijloacele pentru a mă readuce în mijlocul lor.

Dar pînă atunci trebuia să rezist, să lupt ! Şi nu numai împotriva unor elemente opresive naturale pe care le cunoşteam, dar şi împotriva necunoscutului, a unor întîmplări şi primejdii pe care pentru moment nu le puteam prevedea. Am procedat metodic.

În primul rînd mi-am făcut inventarul armelor cu care trebuia să lupt ! Hm, cam sărac inventar : un cuţit de vînătoare, cu mai multe lame, ceasul radio-busolă, o mică trusă cu diferite ustensile pentru scris, două curele de care erau prinse un bidon

cu un lichid antiseptic, o toporişcă şi cîteva tuburi cu pastilele F_2.

A, da, şi plasa pentru prins fluturi pe care o luasem în ultimul moment. Tocmai terminasem de inventariat modestul meu arsenal şi socoteam că trebuie de urgență să-mi caut ori să-mi înjgheb un adăpost, cînd lîngă mine răsări din nou fluturele de ivoriu.

Era acolo, în toată splendoarea lui, cu aripile întinse, parcă aşteptîndu-mă, pîndindu-mă cu antenele subțiri, cu ochii lucitori. Dintr-o dată pasiunea mea de cercetător se reaprinse cu putere. În clipa aceea, toate gîndurile, preocupările, îngrijorările mele se topiră ca prin farmec, şi nu vedeam nimic altceva decît minunata bijuterie şlefuită şi colorată de natură.

Am ridicat plasa şi... buff ! M-am pomenit cu o puternică lovitură în cap, care mă culcă o bună bucată de vreme în nesimțire.

2

Cînd mi-am revenit, observai cu groază că fusesem transformat în muşuroi. Zorite, sute, mii de furnici alergau în toate direcțiile pe hainele mele, pe gît, pe obraz, gata să-mi pătrundă în ochi, în nas, în urechi. Poate că tocmai acest asalt asupra celor mai sensibile părți ale chipului meu au făcut ca

leşinul să nu se prelungească prea mult. Mi-am revenit repede în simțiri. Numaidecît m-am ridicat şi am început o lungă şi răbdătoare luptă cu gîngăniile care se simțeau cum nu se poate mai bine în compania mea.

Mişcarea bruscă pe care am făcut-o ca să mă ridic a determinat, pare-se, retragerea precipitată a cuiva care s-a ascuns în hățişul de frunze. Cine putea fi ? Fără îndoială, acela care mă lovise în frunte şi mă lăsase în nesimțire.

Lupta cu micile adversare se dovedi deosebit de anevoioasă. Arătau o perseverență uimitoare. Abia le scuturam de pe cămaşă, că mă şi pomeneam cu ele năvălind pe pantaloni. Îmi curățăm pantalonul, iată-le mişunînd victorioase din nou pe cămaşă. Fiecare nou aflux era parcă mai dens, mai numeros decît cel alungat, iar micile vietăți dovedeau o diabolică pornire în a recuceri teritoriul pierdut. Simțeam că-mi pierd cumpătul. Aş fi preferat o încleştare cu un animal feroce, decît această nesfîrşită, tracasantă hărțuială din care ieşi frînt prin istovirea răbdării. Întocmai s-ar fi petrecut lucrurile şi cu mine, dacă asupra pădurii, şi deci şi asupra mea, nu s-ar fi abătut pe neaşteptate o ploaie fulgerătoare. Un adevărat potop... Ploaia n-a durat mai mult de două minute, şi se opri tot atît de brusc cum se pornise. Prin frunziş radia iarăşi soarele. A fost însă îndeajuns ca eu să mă văd eliberat de furnici. Au dispărut subit, gonite de aversă. Atunci am încercat

să reconstitui tot ce s-a petrecut. Aşadar, îmi apăruse din nou fluturele de ivoriu... Am ridicat plasa, şi cînd să-l prind... Bufff ! Am primit o lovitură puternică în frunte şi mi-am pierdut cunoştinţa. Dar cine mă lovise ? Din ce parte ? Cu ce mă lovise ? La aceste întrebări nu găseam deocamdată răspuns. Accentuez, deocamdată, întrucît numaidecît am primit o nouă lovitură. Din fericire în umăr. Fusesem lovit cu o nucă de cocos ! Apoi s-a dezlănţuit un adevărat bombardament cu nuci de cocos de diferite mărimi, care, dacă m-ar fi nimerit, nu mi-ar fi mers prea bine. Mi-am căutat pe loc un adăpost şi l-am găsit în apropiere : trunchiuri puternice de arbori seculari mă apărară, ca un paravan, de nucile de cocos. De-acolo am putut să observ cine erau inamicii mei : nişte maimuţe caraghioase, care se distrau de minune zvîrlind în mine cu aceste proiectile improvizate. Departe de a fi supărat, povestea asta nu numai că mă amuza, dar, judecînd mai bine, mă şi bucura.

Într-adevăr, problema alimentaţiei era acum pe deplin rezolvată. Prin grija maimuţelor se strînsese în jurul meu un număr apreciabil de nuci de cocos, care-mi dăruiau deopotrivă şi băutură şi hrană substanţială, bogată în vitamine.

Bombardamentul ţinu vreun sfert de oră, însoţit de ţipete de bucurie şi acrobaţii îndrăzneţe pe crengi. Maimuţele petreceau ca nişte copii poznaşi.

Pe urmă, văzînd că nu mă mai pot nimeri, se plictisiră şi porniră voioase în altă parte.

Am mai rămas la adăpostul trunchiurilor de copaci seculari încă o bucată de vreme. Poate că, totuşi, mă pîndeau, deşi nu se mai auzea nimic din toată gălăgia de mai înainte.

Apoi tiptil, tiptil, am ieşit şi am privit jur împrejur. Fără îndoială, se îndepărtaseră. Aşa fiind, m-am apucat să-mi adun proviziile. Inamicele mele risipiseră din belşug nuci de cocos ! Dar n-apucai bine să le strîng, că auzii un foşnet de frunze şi un uşor vîjîit, provocat de trecerea prin aer a unui alt proiectil. Dacă nu m-aş fi ferit la timp, m-ar fi culcat pentru a doua oară la pămînt. Atunci mi-am amintit de cel dintîi foşnet, şi-am înţeles că nu maimuţele fuseseră primele atacante. Ele imitaseră, probabil, gestul cuiva care era ascuns privirilor mele şi care azvîrlise asupra mea un corp greu. Am căutat proiectilul prin iarbă şi am găsit o piatră ascuţită, şlefuită ca o săgeată. Dacă m-ar fi nimerit — nu încape nici o îndoială — m-ar fi ucis. Nu departe de această săgeată de piatră am dat peste o bucată de lemn croită tot în formă de săgeată, dar mult mai grosolan lucrată. Era primul proiectil ! Am privit roată, aşteptîndu-mă ca din clipă în clipă să fiu din nou ţinta acelei făpturi misterioase, care se ascundea în frunziş. Mi se părea că după fiecare frunză, după fiecare creangă sînt ochi care mă urmăresc. Am căutat să stau în aşa fel, încît să pot

para orice lovitură. Situaţia era însă grea. Nu ştiam din ce parte s-ar fi putut produce. Dar lucrurile se liniştiră. Încet, încet, lumina vie a zilei începu să scadă, dimpreună cu diferitele sunete ale pădurii. De nicăieri nu se mai auzeau foşnete misterioase şi nu s-a mai dezlănţuit vreun nou atac.

Totuşi, eram neliniştit. Teama de a putea fi atacat pe neaşteptate nu-mi da pace. M-am hotărît atunci să primesc o eventuală ciocnire cu duşmanul meu necunoscut şi am pornit în căutarea lui. N-am găsit pe nimeni ! Toate căutările mele se arătară zadarnice. Eram extenuat. Am privit ceasul : arăta ora şapte şi jumătate seara. Mă aflam de aproape zece ore în pădurea aceasta imensă, cu locuri încă necercetate de nimeni. O cumplită foame îmi sfîrteca măruntaiele. Am desfăcut o nucă de cocos şi mi-am potolit-o. Pe urmă, m-am gîndit iar la un adăpost. După atacul furnicilor am socotit că ar fi mai potrivit un adăpost suspendat. M-am cățărat şi din corzile unor liane mi-am alcătuit un hamac. M-am trîntit obosit. Dar nu vroiam să adorm. Mă temeam. Poate pe undeva prin apropiere acea misterioasă făptură nevăzută avea privirile ațintite asupra mea. Evident, nu era decît o presupunere. Dar vroiam să fiu treaz. Totuşi, în cele din urmă, zdrobit de oboseală, covîrşit de impresii şi emoții, mi s-au închis ochii şi m-am prăbuşit în somn.

3

Zorile în pădurea africană se fac simțite nu numai prin lumină, ci şi prin mireasmă şi sunet. Odată cu primele raze care pătrund prin frunziş, ierburile, florile încep să emane un parfum amețitor, iar miile de vietăți se trezesc din somnul nopții şi pornesc fiecare în altă parte. Dintr-o dată se iscară un foşnet şi o mişcare neobosită, care m-au trezit şi pe mine. Am dat să mă ridic din culcuşul meu de liane şi frunze, dar mi-a fost cu neputință.

În primul moment nu mi-am dat bine seama ce se întîmplă. Credeam că, dormind zbuciumat, m-am prins în brațele întortocheate ale lianelor care acum nu-mi mai dădeau drumul. Am vrut să mă smulg, dar fu cu neputință. Lucrurile nu stăteau tocmai aşa de simplu cum bănuisem. În adevăr, eram înlănțuit de liane, dar nu din pricina zvîrcolirilor mele din somn, ci pentru că fusesem pur şi simplu legat de ele. Fire de palmier rotang treceau peste trupul, brațele, picioarele mele, şi mă fixau de improvizatul meu hamac. Numaidecît mi-au revenit în minte întîmplările din ajun şi începu să mă tortureze gîndul că făptura misterioasă care mă urmărise şi mă atacase izbutise să mă facă prizonier.

Nu ştiam dacă se mai afla pe lîngă mine sau, după ce mă legase fedeleş, plecase. Oricum, trebuia

să mă desfac din strînsoarea care-mi încolăcea trupul.

M-am smucit întîi cu prudență, în toate direcțiile, în sus, în jos, la dreapta, la stînga, doar-doar voi reuşi să-mi eliberez măcar o mînă. Zadarnică trudă ! Fibrele de palmier rotang se dovediră a fi mai rezistente decît odgoanele cele mai groase.

Părîndu-mi-se că prudența este aceea care mă împiedica să mă eliberez, am repetat mişcările, de data aceasta cu o putere pe care numai deznădejdea ți-o poate insufla. Dar rezultatele au fost aceleaşi. Am încercat să rup cu dinții lanțurile vegetale.

Cînd izbutii, în sfîrşit, să desfac una din legături, apăru din nou, nu ştiu de unde, splendida podoabă a acestor păduri seculare : fluturele de ivoriu. Se roti de cîteva ori în jurul capului meu, apoi mi se aşează liniştit pe un umăr. Îl priveam ca îmbătat. Pentru a treia oară apărea înaintea privirilor mele şi mă făcea să uit orice altă preocupare. Dar pe neaşteptate, cuprins parcă de nelinişte, îşi bătu uşurel aripile şi dispăru. Păcat ! Încercai să continui dezlegarea fibrelor cu dinții, dar în curînd îmi dădui seama că nu voi izbuti să mă eliberez.

În situația în care mă aflam nu-mi rămînea decît să aştept şi să mă gîndesc la alte lucruri. Mi-am amintit de ultimele clipe ale unui căpitan de vapor care se scufunda cu vasul naufragiat şi care începuse să recite cu glas tare versuri din Horațiu.

Am crezut c-ar fi bine să-l imit şi am încercat să recit şi eu din poeziile care mi-au plăcut mai mult. Am început cu Eminescu „Ce te legeni, codrule”... Însă chiar în clipa cînd am rostit primul vers, codrul, uriaşul codru african, în care mă aflam captiv, prinse să se legene ca o barcă pe valuri.

Pîrîituri uriaşe se auzeau parcă din adîncul bătrînei noastre planete, se învălmăşeau cu ţipete şi şuierături, iar arborii seculari, trosnind puternic, se clătinau şi se culcau la pămînt.

Era un seism de-o amploare rară, care ar fi transformat în ruine orice oraş.

Deşi făcuse destule victime şi aici, asupra giganticei păduri nu avusese totuşi prea multe urmări, în afară de aceea, cu totul subiectivă, că mă eliberă pe mine din captivitate. Da, ceea ce nu izbutisem eu să obţin cu preţul unor eforturi apreciabile, izbutise acest teribil seism de gradul 10. Fibrele care mă ţinuseră legat se rupseră dintr-o dată şi convulsiunile scoarţei mă proiectară, din culcuşul meu improvizat, la o distanţă de cîţiva metri. În cădere m-am ales cu lovituri zdravene, cu hainele agăţate, sfîşiate, cu pielea zgîriată. Desigur, mă dureau umerii, spatele, obrazul îmi sîngera, dar toate aceste suferinţe mi se părură cu totul neînsemnate. Important era faptul că mă aflam din nou liber !

După ce spasmele terestre se potoliră, urmă o tăcere prelungă. Parcă inima pădurii încetase să mai bată. Eu însumi nu cutezam să mă urnesc din

locul unde fusesem zvîrlit. Însă încetul cu încetul au prins să se audă iarăşi foşnetele şi sunetele obişnuite. Spaima, odată trecută, freamătul vieţii se făcea din nou simţit. Fără-ndoială, dezastrul era mare : copaci răsturnaţi, trunchiuri frînte, liane rupte, maimuţe, păsări, reptile zdrobite, muşuroaie ţîşnite din adîncuri, cuiburi sfărîmate... Privind în jur, avui bănuiala că printre aceste zeci şi zeci de victime trebuia să se găsească şi duşmanul meu : fiinţa nevăzută care mă pîndea şi-mi urmărea orice mişcare. Bănuiala se transformă în certitudine cînd, începînd să circul încoace şi-ncolo, dădui peste numeroase săgeţi de piatră, care zăceau risipite la picioarele unui copac secular. Dacă inamicul meu s-ar fi găsit încă în viaţă, toate aceste muniţii primitive n-ar fi fost lăsate în părăsire.

Aşadar, posibilităţile mele de a mă apăra şi de a-mi organiza o existenţă suportabilă, pînă la venirea prietenilor, crescuseră. În primul rînd scăpasem de acea îngrozitoare făptură care mă teroriza c-o prezenţă invizibilă. În al doilea rînd, pe lîngă proviziile alimentare pe care le regăsisem intacte lîngă fostul meu culcuş, mă aflam acum în posesia acestor săgeţi de piatră. Urma numai să-mi confecţionez o arbaletă din coarde de liane, spre a le putea folosi în caz de nevoie. Dar înainte de orice, trebuia să-mi fac un adăpost. M-am pus deci pe lucru. Lemnul de care aveam nevoie se afla la dispoziţia mea, în diferite forme şi dimensiuni : copaci smulşi

şi spintecaţi de cutremur, scoarţe groase jupuite, crengi rupte, nuiele... Folosindu-mă de cuţitul meu de vînătoare am putut să-mi încropesc relativ repede o colibă suspendată. Nu uitasem asaltul furnicilor, aşa că am socotit şi de data aceasta că e mai prudent să-mi situez locuinţa „la etaj". Dar treaba mergea anevoie. Mi-a trebuit mai mult de o săptămînă pînă să mă pot instala. Eram puţin buimăcit de toate întîmplările prin care trecusem şi aveam nevoie de multă stăpînire de sine, să pot duce lucrul la bun sfîrşit. Odată, ploaia scurtă dar torenţială îmi răsturnase amplasamentul, făcînd să alunece cîţiva butuci pe care se sprijinea. Cum ploaia era zilnică, a trebuit să lucrez ţinînd seama de această primejdie.

Altădată îmi prinsesem piciorul sub trunchiul unui copac. A fost nevoie de o mare sforţare fizică să dau trunchiul deoparte. Fireşte, cu piciorul lovit, istovit de eforturi, în ziua aceea n-am mai putut lucra.

Dar a doua zi, cu toate junghiurile care-mi săgetau genunchiul, am pornit treaba cu şi mai multă dîrzenie.

În sfîrşit, după opt zile locuinţa era gata. Copacii de care-o fixasem aveau numeroase scorburi. Îmi propteam piciorul în ele ca pe nişte trepte scobite, şi ajungeam fără nici o greutate „acasă". Abundenţa ierburilor înalte mi-a furnizat o saltea nu numai moale, dar şi înmiresmată.

Din fericire, ceasornicul meu radio-busolă nu avusese de suferit cîtuşi de puţin. Puteam astfel să ascult şi diferite programe muzicale. Viaţa mea robinsoniană începuse să nu fie chiar atît de searbădă. Pentru a avea o hrană mai variată, mă pregăteam să-mi procur niscaiva vînat. Săgeţi aveam din belşug, îmi făcusem şi o arbaletă, aşa că nu-mi rămînea decît să-ncep vînătoarea. Şi am început-o.

Dar iată, într-un amurg, după ce terminasem treburile gospodăreşti, simţii pe neaşteptate dogoarea unor priviri. De data aceasta nu trebuia să le mai caut. Veneau dintr-o direcţie precisă. Prin urmare, mă înşelasem ! Făptura nevăzută mă pîndea din nou. Fără să stau mult pe gînduri, am pus mîna pe arbaletă şi-am tras o săgeată de piatră în direcţia unde ardeau privirile. Am auzit un răcnet puternic de fiară înjunghiată, şi-n penumbra amurgului am zărit fugind o matahală păroasă.

4

Descoperirea făcută avea, din punct de vedere ştiinţific, o importanţă deosebită. Făptura pe care o zărisem părea un amestec între maimuţa antropoidă şi om. Încă de multă vreme se vorbea de apariţia misterioasă a unei fiinţe care, după urmele lăsate, avea structura omului primitiv. Apariţia fusese semnalată în mai multe părţi ale globului. Prin

munții stîncoşi şi acoperiți de zăpadă ai Asiei au fost găsite amprentele unor paşi care indicau prezența acestei ființe primare. Apoi prin Africa şi prin Australia, în nămolul din jurul unor ape se aflaseră urme asemănătoare. La un moment dat, cercurile ştiințifice din lumea întreagă se interesaseră îndeaproape de aceste descoperiri, însă toate expedițiile organizate n-au putut obține rezultate satisfăcătoare, încît problema trecuse pe un plan secundar. Şi iată, cînd şi unde mă aşteptam mai puțin, ea redevenea actuală !

Pe de altă parte, în situația în care mă aflam — singur, fără posibilități modeme de apărare şi investigații — riscam să ajung o victimă a acestei sălbăticiuni cu aspect aproape omenesc şi care mă pîndea şi-mi urmărea fiecare mişcare.

Pe deasupra, numaidecît după îndepărtarea momentană a duşmanului meu, am simțit o căldură de cuptor încins invadîndu-mi tîmplele, greutăți de nebiruit în tot trupul şi o transpirație rece şerpuind de-a lungul spinării. Ca şi altă dată privirea mi se împăienjeni, şi numai un mare efort de voință a făcut să nu mă prăbuşesc. Deci crizele frigurilor specifice nu-mi dădeau pace ! Ele, ca şi inamicul meu abia identificat, apăreau în mod neaşteptat. De data aceasta criza a fost mai lungă, iar starea de epuizare care urmă, mai covîrşitoare. Dacă în clipa aceea s-ar fi ivit o primejdie oricît de mare, n-aş fi fost capabil nici să mă urnesc.

Odată revenit la condiția fizică normală, hotărîi să iau cu regularitate pastilele F_2. Trebuia, cel puțin dinspre partea aceasta, a sănătății, să fiu cruțat de surprize neplăcute.

De acum încolo reîncepea veghea ! Coliba mea suspendată a fost întărită cu baricade, iar pentru a fi mai în siguranță am inventat nişte capcane în care s-ar fi prins oricine ar fi încercat să se apropie. În peregrinările mele zilnice nu-mi mai îngăduiam să mă depărtez prea mult de colibă, iar concertele nocturne, transmise de minusculul meu aparat de radio aflat în ceasornic, au fost suspendate. Auzul mi-era în permanență treaz, gata să prindă cel mai uşor foşnet, iar întreaga mea făptură se găsea în stare de alarmă, gata oricînd să înfrunte orice atac. Dormeam pe apucate. Poate doar apariția fluturelui de ivoriu ar fi reuşit să mă smulgă din această stare de continuă pîndă. Dar, deşi în pădure viața îşi reluase ritmul şi trepidația dinainte de seism, fluturele de ivoriu nu-şi mai plimba strania lui frumusețe prin fața privirilor mele.

Trecură astfel alte cîteva zile şi cîteva nopți, fără să se producă nimic îngrijorător. Cum se-ntîmplă în astfel de împrejurări, tensiunea începuse să mai scadă, şi-ntr-o seară mi-am permis din nou să ascult puțină muzică.

Vînatul începu din nou să mă ispitească. În afară de faptul că-mi procura o hrană variată, era şi o ocupație care-mi umplea de minune timpul.

Pornii deci iarăşi cu arbaleta în mînă, să caut păsări, nu numai cu penaj multicolor, dar şi cu o carne cît se poate de gustoasă. În plus, cu ajutorul unei păsări numită de cercetători cucul de Africa, am descoperit faguri de miere. Fireşte, n-a fost uşor să mă apropii de ei. Albinele stăteau la pîndă. Dar clasicele procedee ale prisăcarilor noştri, fumul şi nişte apărătoare improvizate mi-au dat putința să-mi îmbogățesc menu-ul cu miere. O parte i se cuvenea cucului de Africa, mare amator de asemenea bunătăți. Încheiasem un fel de învoială : cucul depista fagurii, mi-i semnala, eu îi scoteam şi-i dădeam partea de miere.

Într-o dimineață, aflîndu-mă la vînătoare, zării în depărtare, prin păienjenişul lianelor şi frunzelor, oglinda unei ape. Vederea acesteia a aprins dintr-o dată o uriaşă vîlvătaie de speranță în sufletul meu. Apă putea să-nsemne navigație, şi deci oameni în măsură să mă salveze. Repede am pornit în direcția în care strălucea albastră şi pură acea rostogolire de valuri. Îmi tăiam drum prin hățişul ierburilor înalte, al lianelor încolăcite, avînd grijă să las din loc în loc diferite semne, spre a nu mă rătăci, în cazul cînd voi fi nevoit să fac cale-ntoarsă.

Deodată, auzii o tînguire sfîşietoare. Gîndul îmi fugi la duşmanul pe care-l rănisem. Nu, nu putea fi el ! Urletul lui, cînd săgeata de piatră îi pătrunsese carnea, n-avea nimic din această tulburătoare şi dureroasă tînguire. Fără îndoială, era un glas ome-

nesc, un semen aflat în primejdie, poate sugrumat chiar de laba păroasă a acelei matahale alungate de mine.

Strigătul jalnic se repetă de cîteva ori şi-mi biciui dorința de a ajunge mai repede. Vroiam să-i vin în ajutor ! Lama cuțitului meu de vînătoare tăie fără răgaz lianele, piedicile vegetale ce se iveau la tot pasul.

În sfîrşit, iată-mă la malul apei, care-şi purta valurile într-un ritm viu. Cine ştie de unde cobora şi-ncotro călătorea, străbătînd sute de kilometri, spre a se revărsa apoi într-o albie mai încăpătoare. Rostogolirea necurmată a undelor reci, spulberînd o pulbere fină, proaspătă şi scînteietoare, îmi dădu pentru o clipă ghes să mă dezbrac şi să mă arunc în apa înviorătoare.

Însă pe neaşteptate auzii din nou, de data aceasta foarte aproape, tînguirea aceea prelungă, care amintea cînd plînsul dureros al unui copil, cînd chemarea disperată a unei mame...

Cătam cu privirea, şi deodată avui impresia că malul împietrit şi verzui începe să se mişte. Mi-am dus mîna la frunte, încredințat că se produce o nouă criză de friguri specifice. Dar nu, nu era nici o criză. Înaintea ochilor mei se mişcau mai mulți crocodili ! Din cînd în cînd căscau botul pătrat, cu colții mari şi puternici. Într-o frîntură de secundă mi-am adus aminte de o specie de crocodili care emit tînguiri asemănătoare cu ale omului. Va să

zică de aici pornise chemarea prelungă şi dureroasă. Şi eu care crezusem... Trebuia să acţionez repede. Reptilele înaintau lent, cu privirea fixă, cu un calm nemăsurat, care arăta că sînt absolut stăpîne pe victima lor. Nu aveam decît o singură cale spre a mă salva : un salt aproape acrobatic în cel mai apropiat cocotier. Acolo nu mă mai puteau ajunge. Daca saltul îmi reuşea, mă puteam considera salvat. Dacă nu...

Cocotierul se afla la numai cîţiva paşi. Una din reptile se tîra chiar pe lîngă cocotier şi înainta fără grabă spre mine. Îmi făcusem socoteala să aştept pînă va fi foarte aproape, apoi, cu iuţeală de fulger, să sar peste reptilă, de-a dreptul în copac. Aşteptai cu inima zvîcnind, urmărind în acelaşi timp mişcările celorlalţi inamici solzoşi. Au mai rămas trei paşi... doi... unul... Gata ! Dintr-un salt şi cu o dibăcie pe care nu mi-o bănuiam, am sărit în cocotier, constatînd totodată cu uimire că un crocodil greoi poate fi la nevoie cît se poate de sprinten. În adevăr, crocodilul se repezise după mine, dar nu reuşise să mă apuce.

De sus, printre evantaie de frunze, priveam la inamicii mei. Am fost surprins să-i văd stăpîniţi de o ciudată agitaţie. Smulşi din nemişcarea lor de piatră, crocodilii se tîrau încoace şi încolo. Poate neaşteptata salvare a victimei lor i-a neliniştit. Poate alte cauze...

Şedeam destul de comod în vîrful copacului, dar, fireşte, nu puteam să mă eternizez acolo. Trebuia să găsesc o posibilitate de a părăsi cocotierul. Îmi frămîntam mintea s-o dibui, cînd pe dinaintea privirilor mele începură să bată aripi de ivoriu. Fluturele, minunatul fluture se află din nou în preajma mea. După cîteva grațioase evoluții se opri pe o frunză de cocotier, unde-l puteam observa cum nu se poate mai bine. Fără a fi entomolog, îmi dădeam seama că aparținea unei specii necunoscute pînă azi. Dacă aş fi reuşit să-l prind, ar fi fost, fără îndoială, un mare cîştig pentru ştiință. Şi poate niciodată nu mi s-ar fi ivit o ocazie mai prielnică. De aceea mi-am scos în grabă batista pe care vroiam s-o arunc asupra lui. Trebuia să procedez cu multă băgare de seamă, pe de o parte spre a nu-l speria cu mişcările mele, iar pe de altă parte spre a nu-i zdrobi aripile atît de fine. Aproape că şi uitasem de crocodilii care foiau jos, la piciorul cocotierului.

Dar fluturele rămase liniştit, pînă-mi terminai pregătirile vînătoreşti, iar în clipa cînd vroiam să intru în acțiune porni direct spre mine, şi atît de aproape, încît îi simții pe lîngă ureche gingăşia zborului. Totul era atît de neaşteptat, încît, răsucindu-mă brusc, n-a lipsit mult să mă prăbuşesc. Cînd m-am dezmeticit, fluturele dispăruse. Observai că şi lighioanele solzoase fugeau care de care mai grăbite, căutînd să dispară în valuri.

Întîi sub forma unui vîjîit ce se apropia tumultu-

os, apoi printr-un curent de aer ce înainta vertiginos, se porni un suflu ciclonic care începu să sfîşie coroanele arborilor, să frîngă tulpinile mai puțin rezistente. Dar pînă la urmă se poticni în desimea pădurii ecuatoriale.

Am coborît brusc la piciorul cocotierului. Cocotierul era destul de solid. Totuşi se clătina fără-ncetare sub răbufnirile violente de vînt. Am fost nevoit să cuprind strîns trunchiul copacului şi să mă leg cu cureaua de el. Curenții de aer vîjîiau amețitor şi-mi tăiau respirația. Dar după o vreme rafalele se rărire. Apoi dintr-o dată se curmară. Apărat de grosimea tulpinei, am putut trece cu bine şi prin această nouă dezlănțuire a stihiilor naturii. Iar cînd am înțeles că apropierea ciclonului a fost aceea care a neliniştit animalele solzoase şi le-a alungat, am binecuvîntat-o din toată inima. Şi, fără să vreau, am făcut o legătură între apariția fluturelui de ivoriu şi ciclonul dezlănțuit. Întîi a fost potopul care m-a cruțat de asaltul furnicilor, apoi cutremurul care m-a eliberat din lanțurile vegetale, iar acum a trebuit să sufle ciclonul, ca animalele, presimțindu-l, să-şi caute adăpost şi să mă lase întreg... De altfel, chiar ştiința admite la insecte şi animale prezența unor instincte care le vestesc schimbările în natură.

5

Ajuns în „vila" mea aeriană, unde suflul ciclonic nu reuşise să pătrundă, am constatat cu uimire că, deşi capcanele şi piedicile încropite de mine erau la locul lor, cineva se strecurase înăuntru.

M-am gîndit, desigur, la matahala păroasă. Era totuşi inexplicabil pentru mine cum de izbutise o făptură atît de masivă să ocolească opreliştile puse în cale. Ceea ce mă tulbura şi mai mult era faptul că depozitul de săgeți de piatră fusese pur şi simplu golit. Se părea că acesta constituise chiar obiectivul principal al investigațiilor făcute în lipsa mea, deoarece din inventarul colibei nu lipsea nimic altceva.

Relativa linişte care se instaurase în jurul meu s-a pulverizat. Şi asta n-a fost totul. Noi întîmplări, ba chiar adevărate evenimente aveau să se producă numaidecît.

Pe cînd mă străduiam să născocesc alte mijloace de apărare, pe neaşteptate am simțit o atingere uşoară, apoi o strînsoare destul de puternică în jurul gîtului, împiedicîndu-mă să respir în voie. Crezui că-i o nouă manifestare a frigurilor specifice.

— La naiba, am murmurat înciudat. Frigurile astea blestemate îşi fac tot felul de mendre. Acum vin şi cu sufocații.

Am vrut să înghit o pastilă salvatoare, dar un laț zvîrlit cu precizie, de la oarecare distanță, îmi fixă

brațele în jurul trupului. Atunci am înțeles că şi gîtul îmi fusese strîns într-un laț. Încă unul se încolăci îndată în jurul picioarelor. Toate trei erau din fibre vegetale, aceleaşi care mă mai imobilizaseră cîndva în hamac. Acum eram legat zdravăn, şi orice încercare de a mă elibera se dovedi zadarnică. Aşteptam resemnat să-şi facă apariția şi autorul acestei isprăvi care, după socoteala mea, nu putea fi decît tot matahala păroasă. Fără îndoială, avea să-mi plătească mai multe datorii : întîi pentru că-i încălcasem domeniul, pînă la mine nestrăbătut de nici o altă făptură umană ; în al doilea rînd pentru că-l rănisem cu propria-i armă, săgeata de piatră.

Şi-ntr-adevăr, nu-mi fu dat să aştept prea mult. Duşmanul îşi făcu apariția. Dar văzîndu-l, am rămas atît de surprins, încît aproape uitai situația disperată în care mă aflam. În locul uriaşului, în jurul meu mişunau nişte ființe care-mi ajungeau cel mult pînă la brîu, desigur o specie de pigmei despre a căror existență probabil n-avea nimeni cunoştință.

Pigmeii aceştia vorbeau un grai cu totul necunoscut, cu foarte puține accente guturale. Înfățişarea şi comportarea lor confirma o îndeletnicire de loc paşnică. Erau, pare-se, obişnuiți cu situații războinice. Sumar înveşmîntați, purtau sulițe din lemn tare, scuturi şi arcuri cu săgeți de piatră. Şi satisfacția de a mă fi capturat îi făcea deosebit de

voioşi şi de volubili. Exultau pur şi simplu de bucurie.

În sunete de tam-tam, însoţit de cîntece şi dansuri rituale, am fost pornit spre căpetenia care, pesemne, ordonase capturarea mea.

Spun : am fost pornit, pentru că în situaţia în care mă găseam, prins în cele trei cercuri de fibre vegetale, nu mă puteam mişca.

Pus pe o targă de crengi şi iarbă, obligat de sulițele ascuţite de lemn, priponite în dreptul coastelor, să rămîn într-o incomodă poziţie verticală, am fost tîrît pe o distanţă de cîţiva kilometri. Un grup numeros de pitici neînarmaţi se înhămaseră să tîrască targa. Alt grup, la fel de numeros, roia în jurul meu, gata oricînd să mă nimicească, dac-aş fi încercat să fac cel mai mic gest de eliberare.

În sfîrşit, un al treilea, din care am observat că fac parte şi cîteva femei nu lipsite de oarecare farmec, îndeplineau ritmic obligaţiile rituale de care am pomenit.

Nu ştiam ce aveau de gînd cu mine, dar atitudinea victorioşilor pitici, vîrfurile sulițelor pe care la cîte o hurducătură le simţeam pătrunzîndu-mi în carne, nu prevesteau nimic bun.

Surpriza acestei întîlniri odată risipită, de undeva, din adîncurile conştiinţei, a ţîşnit întrebarea : „Dar uriaşul, namila păroasă, unde e ? A existat, ori n-a fost decît o închipuire a stării mele, a coşmarurilor provocate de friguri ?”

Şi totuşi, memoria mea auditivă păstra destul de viu acel fioros răcnet de durere din noaptea cînd am rănit matahala. Dar am rănit-o oare ? N-a fost totul un joc ciudat al imaginației încinsă de boală ? Mi-era greu să răspund. De fapt, răspunsul nu avea nici o importanță. În clipele acelea, important era să pot face față încercărilor care mă aşteptau.

6

Căpetenia pigmeilor locuia într-o colibă din crengi şi frunze, de o formă dreptunghiulară, spre deosebire de celelalte colibe, de formă triunghiulară. Fără a fi coborît de pe targă şi fără a fi eliberat din lanțurile de fibră vegetală, m-am pomenit înaintea unui ceaun de piatră, în care fierbea nu ştiu ce substanță fumigenă. Ceaunul era aşezat deasupra unei flăcări, iscată dintr-un foc făcut probabil din vreascuri.

Inamicii mei cunoşteau, aşadar, focul !

Constatarea nu era de natură să mă bucure, pentru că mă puteam aştepta să fiu supus la o gamă de cazne, dintre care, fără îndoială, n-ar fi lipsit focul.

Odată cu mine au pătruns în colibă şi însoțitorii mei, înarmați, şi femeile din grupul dansatorilor rituali. Cu excepția femeilor care şi-au înclinat doar capul, toți ceilalți s-au prosternat în fața ceaunului

de piatră. Chiar eu am fost silit, prin gesturi şi ameninţări, să fac la fel. Legat cum mă găseam, îmi venea destul de greu să-i imit. Din ceaunul de piatră era proiectată spre plafon o coloană albă de fum care, înainte de a se risipi afară, în văzduh, printr-un orificiu dreptunghiular, închipuia fel şi fel de figuri. Din gestica şi starea uneori vecină cu transa a însoţitorilor mei, am înţeles că fumul reprezenta una din divinităţile lor supreme. Şi, deodată, inamicii mei de dimensiunile unor copii mi-au apărut într-o altă lumină.

Faptul că şi-au ales ca divinitate o substanţă a cărei materialitate era vizibilă, dar care se dovedea totuşi impalpabilă, m-a pus pe gînduri. Acela care cumula funcţia de mare preot şi de căpetenie părea a fi o minte foarte subtilă.

Nu încăpea îndoială, se afla în colibă şi abia aşteptam prilejul să-l văd, să-l observ. Dar ceremonia care urmă mi-a schimbat brusc starea de spirit. La un moment dat se auzi un sunet iscat de lovirea a două pietre, şi îndată însoţitorii mei începură un nou dans ritual. Mai tîrziu am aflat că dansul se numea dansul vînătorilor. Mimînd scene de vînătoare cu arcul şi sulițele, piticii ţopăiau şi se învîrteau în jurul persoanei mele. În curînd mi-am dat seama cu groază că eu reprezentam vînatul. Potrivit unei tradiţii, vînatul cel mai de preţ trebuia adus jertfă divinităţii de fum, pentru ca belşugul să se reverse asupra acestei aşezări. Şi se pare că piti-

cii mă socoteau demn de a fi jertfit... Rotindu-se într-un anumit ritm, mimînd goana şi atacul asupra vînatului, ei se strîngeau tot mai mult în jurul meu. Din nou se auzi sunetul iscat de lovirea a două pietre. Acum sulițele de lemn se-mplîntară în mine, în hainele, în pielea, în carnea mea. Am început să mă zbat, să urlu, să-ncerc să mă eliberez. Zadarnic. Înțelegeam că sfîrşitul mi-e foarte aproape.

Dar iată, exact ca în anumite scrieri şi filme de aventuri, în ceasul al doisprezecelea am fost şi de data aceasta salvat ! Da, am fost salvat de... fluturele de ivoriu. N-am putut niciodată să-mi explic pe unde pătrunsese în colibă. Fapt este că într-una din pauzele care se intercalau între figurile dansului acela sălbatic, m-am pomenit cu fluturele de ivoriu pe umăr. Un popas de-o clipă, dar suficient să-mi schimbe destinul. Dintr-o dată, întreaga ceremonie luă un alt aspect. Dansul încetă, iar piticii care cu puțin înainte erau gata să mă transforme într-o masă de carne sîngerîndă, se prosternară pur şi simplu în fața mea. Însăşi căpetenia, care îndeplinea şi funcția de mare preot şi care era ascuns privirilor mele de ceaunul de piatră, se apropie şi se-nclină în fața mea.

Şi atunci constatai cu uimire că marele preot, căpetenia, era... o pitică. Da, o femeie de aceleaşi minuscule dimensiuni, nu prea tînără, dar nici bătrînă, sumar înveşmîntată ca şi ceilalți, mînuind

cu dexteritate două pietre lunguiețe, pe care, în semn de suprem omagiu, le puse la picioarele mele.

De bună seamă, acest trib neştiut de nimeni, ascuns în desimea pădurilor ecuatoriale, trăia sub regimul matriarhatului.

7

Din clipa aceea viața mea în mijlocul piticilor luă alt curs. Din victimă, devenii un privilegiat. Încetul cu încetul începui să pricep multe din traiul de fiecare zi al răpitorilor mei. Am înțeles în primul rînd că în afara ierarhiei tribale, care o situase pe pitica Hue Kukulu în funcția de căpetenie şi mare preot, mai exista şi o ierarhie a divinităților. Acestei din urmă ierarhii îi datoram viața. Pentru că fumul era, în adevăr, o divinitate de primă mărime. Lui se cuvenea să i se aducă diferite jertfe pentru a izbîndi în război şi la vînătoare, dar fluturele de ivoriu era încă şi mai mare ca el ! Un soi de căpetenie a zeităților. Iar faptul că se aşezase numai şi pentru o clipă pe umărul meu dovedise în fața mărunților mei adversari că sînt alesul şi protejatul lui. Cum am spus, din clipa aceea viața mea luă un alt curs. Ajunsei un personaj important, un intermediar între Hue Kukulu şi făptura divină a fluturelui de ivoriu.

Mi se puse la dispoziție tot o colibă dreptunghiu-

lară. Am zăcut acolo pînă mi s-au vindecat rănile, bucurîndu-mă de îngrijirea vraciului, care era tot femeie. Cu fruntea învelită în frunze de ananas, avînd legate de centură cozi de leopard, coarne de antilopă, în care erau închise diferite fetişuri : gheare, oase, dinți, vraciul-femeie invoca puterea fluturelui de ivoriu, îmi punea peste răni diferite ierburi şi-mi dădea să sorb băuturi cu parfum de iasomie. Ceremonia îngrijirii medicale avea loc în prezența marei preotese Hue Kukulu. În cîteva zile mă pusei pe picioare. Veşmintele mele fiind complet-amente zdrențuite, aveam o înfățişare jalnică. Aceasta nu umbrea cu nimic autoritatea mea, şi minusculii locuitori ai acelei neştiute aşezări se prosternau cu smerenie de cîte ori mă întîlneau. De altfel, tot ca o mărturie a considerației de care mă bucuram, li se interzisese piticilor de a comunica în vreun fel cu mine. Hue Kukulu şi ajutoarele ei erau singurele făpturi care aveau această „favoare".

Mă bucuram de deplină libertate, puteam să vînez, să pescuiesc, să mă plimb, dar totdeauna în urma mea, nevăzute, se aflau iscoade, gata oricînd să dea alarma, dacă s-ar fi abătut vreo primejdie ori dacă aş fi încercat să dispar.

Îmi plăcea să privesc cursele de... melci. Nu o dată aceste curse iscau certuri între organizatori, copiii piticilor. Intervenția mea curma păruiala, iar copiii cărora le dădeam melci, spre a-i folosi în cursă, începură să mă îndrăgească.

Alteori asistam la petrecerile din jurul focului de seară. Oamenii care peste zi fuseseră toropiți de căldură, de îndată ce se isca briza înviorătoare a serii se însufleţeau. În faţa colibelor se aprindeau trunchiuri uscate. Femeile turnau în anumite vase o infuzie aromatică, bărbaţii fumau pipe îmbibate cu frunze uscate. Uneori povesteau, alteori cîntau şi dansau. Erau petreceri atrăgătoare, la care lua parte uneori şi marea preoteasă.

Hue Kukulu era o persoană volubilă, cu un aer aparent blajin şi lipsit de energie, dar care dovedea totuşi multă feminitate, ba chiar cruzime atunci cînd urma să pedepsească bărbaţii. Fiind prins un bărbat printre pescărițele care puneau pietre mari, în cerc, drept „capcane”pentru peşti, Hue Kukulu a poruncit să fie legat de un palmier şi lăsat pradă furnicilor. Pescuitul nu era îngăduit bărbaţilor. Indignat de cruzimea osîndei, i-am cerut lui Hue Kukulu să revină asupra ei. Marea preoteasă m-a privit îndelung. Nu ştia ce hotărîre să ia. Pe de o parte nu vroia să mă supere. Pe de alta, era în joc autoritatea ei. Totuşi, pînă la urmă a cedat. Osînditul a fost iertat. Era pentru prima oară cînd se întîmpla una ca asta. Iar intervenţia mea a fost socotită de Hue Kukulu ca o manifestare de solidaritate masculină. Poate că această apreciere nu era prea departe de adevăr. Oricum, gestul ei de a-mi da ascultare m-a impresionat profund, dar de

atunci sancțiunile se aplicau îndeosebi noaptea, cînd eram cufundat în somn.

Zilele treceau, şi, fără a pierde o clipă speranța că prietenii şi colegii mei vor folosi toate posibilitățile spre a mă salva, începui să mă acomodez cu noua mea viață.

Deprinzînd o serie de obiceiuri, am putut să-mi dau seama că în trib domnea febra unor pregătiri de război. Se făceau provizii de alimente. Se fierbeau cărnuri de bivoli şi antilopă. Preparate cu anumite ierburi şi mirodenii aveau un gust bun pe care şi-l păstrau îndelungată vreme. Din anumite fructe, îndeosebi din Cola, se preparau băuturi al căror efect trebuia să înlăture oboseala exercițiilor fizice, a marşurilor istovitoare. Totodată muniții de piatră şi lemn erau depozitate în gropi adînci, acoperite de frunziş. Se oficiau slujbe în fața ceaunului, în care zeitatea fumigenă era implorată să le dăruiască victoria. Hue Kukulu stăruise să transmit fluturelui de ivoriu aceeaşi fierbinte implorare.

Tineretul era instruit ore întregi în mînuirea armelor rudimentare. Iscoade plecau şi veneau de cîteva ori pe zi şi pe noapte. Cu această ocazie am aflat că tribul avea şi o herghelie de cai pitici, folosiți exclusiv pentru comunicări rapide. Nu ştiam încă dacă toate aceste pregătiri aveau un caracter ofensiv ori defensiv.

Am încercat într-una din convorbirile mele cu Hue Kukulu să aflu rostul necurmatei agitații din

trib, dar am înțeles că ea însăşi nu era hotărîtă în ce sens să le îndrume : apărare ori atac. Fără voia mea eu am fost acela care am imprimat caracterul de viguroasă şi rapida ofensivă acestor frămîntări.

8

Multă vreme după ce am fost capturat de pigmei, n-am mai avut de suferit de pe urma frigurilor specifice. Ceea ce, firește, m-a făcut să nu mai urmez nici tratamentul cu pastilele F_2.

Totuşi, într-o dimineață, stînd de vorbă cu Hue Kukulu, am simțit aceeaşi ciudată senzație de căldură, de presiune asupra tîmplelor şi de cumplită îngreunară a membrelor.

Probabil că înfățişarea mea s-a schimbat atît de brusc, încît marea preoteasă s-a speriat şi a-nceput să țipe că sufletul îmi părăseşte trupul. După ritualul lor, avînd în vedere că personificam un intermediar al supremei forțe divine, fluturele de ivoriu, trebuia să fiu dus fără întîrziere în fața ceaunului fumegînd, pentru ca sufletul părăsind trupul să se amestece cu palele de fum. Între timp, eu apucasem să-mi strecor între buze o pastilă F_2. Aflat în fața ceaunului şi, încet, încet, revenindu-mi în puteri, am observat cu stupoare că sub ceaun nu ardeau vreascuri, aşa cum crezusem pînă atunci. Ardeau gaze ! Da, de-a dreptul din pămînt ieşea o

limbă de foc, o flăcăruie albastră, cine ştie cum şi cînd aprinsă. Ceaunul fiind permanent încălzit, substanţa fumigenă aflată în recipient emana fără contenire coloana de fum — divinitatea care se înalţa spre văzduh prin orificiul din plafon. Descoperirea m-a uimit. Era cu neputinţă ca marea preoteasă să nu cunoască taina acestor gaze.

Simulînd o prelungire a crizei, examinam cu atenţie flacăra. Hue Kukulu mă privea încordată, aşteptînd să-mi dăruiesc sufletul divinităţii de fum. Ea şi ajutoarele ei asistau neclintite la „contopirea" care trebuia să aibă loc.

Iată însă că pastila F_2 îşi şi făcuse efectul. Îmi revenisem. Culoarea, mişcările, întreaga înfăţişare redeveniră normale. Ridicîndu-mă, zîmbii bine dispus marei preotese şi ajutoarelor ei. Faptul că, aflîndu-mă în pragul pieirii, totuşi nu pierisem, ba, dimpotrivă, mă aflam din nou în vigoare şi zîmbeam, bucuros în sinea mea că descoperisem misterul focului de sub ceaun, mi-a creat un şi mai mare prestigiu în lumea piticilor.

Nu mai încăpea nici o îndoială, nu eram numai alesul fluturelui de ivoriu, dar puteam în momentele cele mai critice să fac apel la puterile lui. Şi puterile acţionau numaidecît, chiar dacă fluturele de ivoriu nu era de faţă !

După această întîmplare, în timp ce pregătirile de război continuau febril, Hue Kukulu, cu care reuşisem să mă-nţeleg binişor din punct de vedere

al graiului, m-a întrebat cu multe menajamente dacă vreau să invoc puterea divinității supreme împotriva dușmanilor tribului. Nu știam cine-s aceşti dușmani, dar după toate ipotezele mele nu puteau fi decît alte grupări tribale de pigmei. De aceea nici n-am stăruit să le aflu identitatea. Ce mă interesa în primul rînd era să aflu cine descoperise gazele şi cine aprinsese flacăra de sub ceaun. Invocînd, chipurile, un comandament suprem, i-am cerut să-mi dezvăluie taina. Numai cunoscînd-o puteam să le fiu de vreun ajutor...

9

Cu ani în urmă, cînd Hue Kukulu era încă un copil, iar în fruntea tribului se afla mama ei, Afo Kiroke, în preajma aşezării lor se ivise un grup de oameni, patru la număr : Giorgio, Nicos, Dorio, Johan. Cum au ajuns pînă acolo, n-ar putea să explice. După înfățișare erau aidoma cu mine, adică aparțineau rasei albe, cu aceeaşi statură foarte înaltă — cum spunea Hue Kukulu, arătîndu-mă. Aveau plete lungi pînă spre umeri, bărbi încîlcite şi mustăți mari, stufoase. Purtarea lor părea foarte ciudată. La început s-a crezut că sînt urmăriți, hăituiți. Privirile le fugeau în toate părțile. Pe urmă s-a dovedit că, dimpotrivă, ei sînt în căutarea unui lu-

cru. Ce anume, nu şi-a putut da seama nimeni din tribul pigmeilor.

Afo Kiroke le-a îngăduit să-şi fixeze cortul nu departe de coliba dreptunghiulară în care-şi avea reşedința. Putea astfel să urmărească îndeaproape viața celor patru oaspeți. Erau zile cînd dispăreau toți patru. Se întorceau cu vînat şi pescuit şi mai ales cu bulgări de nisip adus de pe malurile apelor din apropiere. După ce aduceau nisipul, îşi petreceau alte zile spălîndu-l şi uscîndu-l la soare. Într-una din aceste zile, cînd se ocupau cu spălatul nisipului, s-a iscat între ei o mare ceartă, urmată de încăierare. La scurtă vreme după această ceartă, unul dintre ei, Nicos, a dispărut din grup. Ce s-a ales de el nu s-a ştiut, pînă cînd într-o zi un locuitor al tribului s-a întors înspăimîntat din pădure. Îl găsise atîrnat de un cocotier, cu limba afară. Bineînțeles, sufletul părăsise trupul şi se-nălțase în straturile de fum ale văzduhului...

Existența celor trei rămaşi în viață continua să se desfăşoare ca mai-nainte. Locuind în vecinătatea tribului, între locuitori şi oaspeți s-au înfiripat relații de oarecare prietenie.

Din această prietenie s-a iscat într-o zi o revoltă. Un număr de bărbați, dintre cei care se apropiaseră mai mult de aventurieri, s-au ridicat împotriva dominației femeilor. Vinovații au fost aspru pedepsiți, iar instigatorul, Giorgio, trădat chiar de prietenii lui, a fost sacrificat. În sunetele unor tobe mici, din

piele de antilopă, folosite numai la ceremonii religioase, vinovatul a fost străpuns de suliţe şi săgeţi, iar apoi lăsat în pădure, pradă animalelor. Cei doi rămaşi în viaţă, Dorio şi Johan, pentru că-l trădaseră pe Giorgio, erau bine primiţi de Afo Kiroke şi poftiţi la unele din ceremoniile care aveau loc în coliba dreptunghiulară. Într-o zi, cel mai tînăr dintre oaspeţi, Johan, aruncînd pe pămînt un tăciune cu care-şi aprinsese pipa, a observat cu uimire cum pămîntul ia foc. Dintr-o crăpătură s-a ivit o flacără. Descoperirea l-a impresionat într-atît, încît a întrerupt ceremonia. Această intervenţie a fost pedepsită cu alungarea. Putea fi chiar sacrificat, dar Afo Kiroke se dovedise generoasă : l-a alungat, interzicîndu-i să se mai apropie de aşezarea lor.

În cortul de lîngă coliba dreptunghiulară unde se strecura şuviţa de gaze, rămăsese un singur oaspete, Dorio. El scria mereu, desena şi pleca aproape zilnic în pădure, unde, după spusele unora dintre pitici, căuta pe cineva.

Dorio a convins-o pe Afo Kiroke să nu mai folosească focul din vreascuri pentru încălzirea ceaunului în care se află substanţa fumigenă, esenţa divinităţii de fum. El i-a arătat că prezenţa focului ţîşnit din pămînt este un semn al acestei divinităţi, numită de el „petro”. Mama ei s-a opus ca divinitatea să fie astfel numită. La întrebarea mea : ce s-a ales de Dorio, Hue Kukulu mi-a răspuns mîhnită că şi trupul lui a fost probabil părăsit de suflet. Por-

nind într-una din peregrinările sale prin pădure, Dorio nu s-a mai întors. Toate invocațiile, toate ceremoniile religioase pentru rechemarea lui rămăseseră fără rezultat. Dorio dispăruse pentru totdeauna din trib. Unde ? Cum ? Nu se ştia...

Hue Kukulu preluase între timp titlul şi puterea de căpetenie politică şi religioasă a tribului, mama ei fiind prea bătrînă spre a putea conduce, mai ales că, o dată cu dispariția celui de al patrulea oaspete, începuseră o serie de atacuri neaşteptate, cărora tribul trebuia să le facă față. Atacurile aveau loc numai în timpul nopților foarte întunecoase şi erau susținute de către nişte făpturi — puține la număr — extrem de puternice, care urmăreau un singur lucru : alungarea tribului de pe aceste locuri ocupate din timpuri străvechi.

Poate că această dorință a necunoscuților inamici ar fi fost satisfăcută, spre a se cruța pierderi în oameni şi sălbatice pustiiri. Dar tribul nu putea părăsi un loc în care divinitatea fumegîndă îşi făcea continuu apariția, prin ivirea acestei flăcări din pămînt. Focul ardea fără contenire. Datorită lui se ridica fumul din ceaun. Nu trebuiau să mai frece pietre şi lemne de esență tare, spre a-l isca. Era un foc pe care nu-l întreținea nimeni. Or, pare-se, tocmai din cauza acestui foc al divinității se produceau atacurile. Pentru a fi curmate pentru totdeauna, se făceau în momentul de față febrile pregătiri de război.

10

Dramatica narațiune a lui Hue Kukulu mă puse în fața unor date pe care nu le puteam bănui. Aşadar, în aceste locuri mai pătrunseseră şi alți albi, căutători de aur. Ultimul din cei patru căutători, aşa-numitul Dorio dispăruse în mod misterios. Fusese devorat de reptile ? A fost răpit ? Cine putea şti ?

Pe de altă parte atacurile împotriva tribului dovedeau că se urmărea stăpînirea unei zone în care prezența gazelor presupunea, fără îndoială, bogate zăcăminte.

Hue Kukulu aştepta cu nerăbdare răspunsul meu. Eu, ca mandatar al fluturelui de ivoriu, trebuia să hotărăsc dacă pregătirile de război urmau să facă față în mod decisiv unui nou atac de noapte ori să-l prevină, pătrunzîndu-se în tabăra inamicilor, cu scopul de a-i face inofensivi. Deşi fuseseră consultate tot felul de divinități prin folosirea astragalelor alcătuite din oase, carapace de broaşte țestoase, coarne, copite, care trebuiau să arate anumite căi de urmat, cuvîntul hotărîtor era aşteptat din partea fluturelui de ivoriu.

Desigur, problema nu era cîtuşi de puțin simplă. În plină pădure ecuatorială se desfăşura un conflict care, nici vorbă, implica nu numai patimi, ci şi interese foarte curente.

Şi tocmai eu eram chemat să dezvălui calea care

putea duce la rezolvarea conflictului. Pînă la un punct, situaţia mi se părea amuzantă. Dar numai pînă la un punct. Pentru că, oricît de simplu şi de copilăros mi se părea acest război în raport cu mijloacele moderne de distrugere în masa, el nu era lipsit de riscuri. Şi dacă dorinţa de aventură, care sălăşluieşte în sufletul fiecăruia, se trezise şi mă-ndemna să dau un răspuns afirmativ, era totuşi cu neputinţă să nu mă gîndesc la oamenii aceia minusculi şi, în fond, buni şi omenoşi, în mijlocul cărora trăiam şi pe care nu-i puteam împinge pe o pantă care ar fi putut însemna distrugerea lor.

Dezlegarea acestei dileme a fost dată de însuşi fluturele de ivoriu. Pare ciudat, dar chiar aşa se petrecură lucrurile.

Într-o dimineaţă însorită, plimbîndu-mă printre războinici, întocmai ca un comandant de oşti care-şi inspectează trupa, am observat într-o încrengătură zbătîndu-se finele aripi ale fluturelui de ivoriu. Era mai mult decît o simplă zbatere. Era o adevărată lupta pe care acesta o dădea. Ce se-ntîmplase ? În zborurile lui lunecate se prinsese în pînza unui uriaş păianjen. S-ar fi putut foarte bine să trec pe acolo fără să-l zăresc, şi minunata făptură cu aripile măiestrit desenate şi colorate să constituie o simplă hrană pentru păianjenul care înainta vertiginos. Dar o forţă, aş spune magnetică, îmi atrase privirea. Desigur, nu era timp de pierdut. În sinea mea blagosloveam păianjenul care imobili-

zase fluturele, dîndu-mi astfel posibilitatea să-l prind. Pentru că nici o clipă nu m-am gîndit să-l eliberez. Cu satisfacția colecționarului de rare exemplare, îl şi vedeam fixat într-o vitrina. Cum însă în plimbările mele printre războinici eram aproape totdeauna însoțit de Hue Kukulu şi cum era cu mult mai ageră în mişcări decît mine, încă înainte ca eu să întind mîna cu grijă şi gingăşie, ea s-a şi repezit să distrugă păianjenul, să sfîşie plasa şi să elibereze fluturele.

Actul acesta care, după socoteala ei şi a întregului trib, însemna triumful divinității supreme asupra forțelor negre, întruchipate de păianjen, a fost semnalul începerii ostilităților. Fiindcă nu mai încăpea nici o îndoială, fluturele de ivoriu s-a lăsat dinadins prins în păienjeniş, ca forțele răului să fie distruse de pigmei...

Această interpretare creă o adevărată euforie războinică în tot tribul. Oricît m-am străduit să atenuez explozia belicoasă a pigmeilor, mi-a fost cu neputință. Au urmat nenumărate ceremonii rituale, un consiliu suprem al femeilor în frunte cu Hue Kukulu şi în prima noapte fără lună fu hotărît atacul pigmeilor. Eram de două ori înciudat pe Hue Kukulu : în primul rînd că, vrînd-nevrînd, trebuia să particip împreună cu ea la dezlănțuirea asaltului împotriva unor inamici pe care nu-i cunoşteam, nu le ştiam în nici un fel posibilitățile. Iar în al doilea rînd că mă lipsise de fluturele de ivoriu.

Nu-mi puteam permite însă luxul de a face pe supăratul. Fără voia mea intrasem într-o horă a primejdiilor şi poate a morţii, şi eram obligat să joc. Şi, fireşte, am jucat !

11

Nu se vedea nici la doi paşi. În nopţile fără lună pădurea africană ecuatorială, deasă, pare un nesfîrşit tunel. Lianele care se agaţă şi se răsucesc între trunchiuri, plante arborescente răsărite nu ştii de unde fac trecerea prin umbra nopţii încă şi mai anevoioasă. Şi totuşi, în această smoală imaterială înainta un imens convoi : convoiul pigmeilor porniţi la atac.

Rînduirea pe grupe a celor care aveau să dea lupta dovedea oarecare experienţă şi un ascuţit spirit de prevedere.

În frunte mergea un grup de cercetaşi. Ei deschideau drumul, înlăturînd toate piedicile ivite. După ei urmau cîteva şiruri dese de arcaşi însoţiţi de purtătorii de săgeţi de piatră. Imediat după ultimul şir venea marele stat major, dacă vreţi, din care făceau parte Hue Kukulu, două ajutoare şi, bineînţeles, eu. De fapt, acest comandament avea mai mult o funcţie religioasă, decît de dirijare tactică ori strategică a luptei. El trebuia să păstreze le-

gătura cu forțele divine şi să invoce ajutorul lor în momentul atacului.

După noi veneau şirurile de sulițaşi. Coloana era încheiată de caii pitici, încărcați cu rezerve de muniții şi alimente.

Spre deosebire de imaginea pe care mi-au creat-o diversele lecturi şi filme cu caracter exotic, convoiul înainta într-o tăcere absolută. Spre a nu se face auzit tropotul cailor pitici, copitele fuseseră bandajate cu verdeață. Nu sunau tam-tam-uri, nu izbucneau strigăte războinice, auzul nu prindea nici măcar o şoaptă. Tăcere... Tăcere...

Înaintarea lentă şi vătuită a acestui muşuroi uman avea o măreție tainică. Fără să-ți dai seama, te absorbea această forță care inhiba orice altă pornire şi te cufunda în tăcerea încordată a nopții. Purtată de patru pigmei pe un fel de targă, Hue Kukulu păstra o atitudine hieratică. M-a uimit puterea de a rămîne ore întregi nemişcată, ținînd brațele deasupra capului şi privirea ațintită înainte, într-o rigiditate care amintea moartea. Coborîrea brațelor însemna oprirea convoiului, şi ridicarea lor din nou deasupra capului era semnalul începerii luptei.

După patru ore de mers, brațele, în sfîrşit, au coborît, şi convoiul a făcut un popas de aproape o oră. Popasul s-a desfăşurat în aceeaşi tăcere absolută. Totuşi dovedea că atacul se apropie şi pregătirea lui impunea această odihnă, pentru ca războ-

nicii să nu se avînte în luptă istoviți de lungul şi tăcutul marş. Piticii sorbeau din băutura întăritoare, pregătită din fructele Cola, şi aşteptau doar semnalul atacului. M-am uitat la ceas. Cadranul fosforescent îmi arăta că trecuseră cincizeci şi cinci de minute de cînd convoiul fusese oprit. Era ora 3 fără 14 minute, în curînd, soarele îşi va strecura razele printre ochiurile de verdeață, iar foşnetul pădurii va marca o nouă înălțare a vieții din neclintirea somnului.

Deşi de nicăieri nu se zărea vreun semn, nu se auzea nici un zgomot, tabăra inamicilor trebuie să fi fost foarte aproape. Cine erau ? Cum arătau ? Iată întrebări care vor căpăta în foarte scurtă vreme răspuns. Şi-ntr-adevăr, curînd Hue Kukulu şi-a ridicat brațele deasupra capului şi atacul a pornit furibund. Nu mă-nşelasem. Tabăra se afla nici la 200 de metri de locul popasului nostru. Hue Kukulu împreună cu mine şi cu ajutoarele am rămas pe loc.

Cu toată via mea dorință de a pătrunde în tabăra inamicilor, n-am putut să mă împotrivesc ritualului. Trebuia să aşteptăm primele ştafete, să ne dea veşti cu privire la desfăşurarea luptei. Ştafetele n-au întîrziat să apară. Numai că veştile erau cu totul altele decît cele prevăzute. Atacul se dezlănțuise în gol, pentru că tabăra era pustie. Unde dispăruseră inamicii noştri ? După ştirile date de iscoadele noastre cu mult înainte de atac, aceşti inamici

necunoscuți mie făceau la rîndul lor pregătiri de război. Unde erau acum ? Cine putea şti ? Ceea ce i-a uimit şi oarecum înspăimîntat pe atacanții noştri a fost prezența în tabără a unui animal uriaş, încă neîntîlnit, care şedea încremenit. Ce putea fi ?

În situația aceasta, firește, Hue Kukulu, ajutoarele ei şi cu mine n-am mai stat să pierdem vremea. Am pornit numaidecît spre tabăra pustie. Dar abia aici au început surprizele. Pentru că animalul care i-a uimit şi speriat pe pigmei era nici mai mult, nici mai puțin, decît... un elicopter de ultimul tip, care mie nu-mi era de fel necunoscut. Era elicopterul cantonamentului grupului nostru de cercetări ştiințifice, de care mă desprinsesem ca să prind fluturele de ivoriu. Cum de ajunsese elicopterul în această tabără pustie ? Cine-l manevrase şi-n ce scop ?

Rînd pe rînd aceste întrebări au căpătat răspuns. Cercetînd în amănunțime tabăra inamică am constatat că nu era cu desăvîrşire pustie. Într-un fel de cuşcă am dat peste medicul cantonamentului, irlandezul MacIntyre, legat fedeleş şi cu un căluş de iarbă în gură. Operația de eliberare n-a durat mai mult decît o clipă. Mai mult a durat pînă ce MacIntyre şi-a revenit. Datorită căluşului care aproape că-l sufoca, se-nvinețise cu totul. I-am făcut respirație artificială, iar cînd şi-a recăpătat puterile, în loc să-mi mulțumească, primele lui cuvinte au fost de reproş :

— Poftim, din pricina dumitale n-a lipsit mult să-mi las oasele pe-aici !

— Din pricina mea ? am întrebat mirat.

— Mai e vorbă ? Dacă nu dispăreai în mod misterios, n-am fi fost obligați să te căutăm, şi dacă nu te căutam nu ajungeam în mîna banditului care domneşte peste această ceată de matahale.

— Matahale ?

— Da, matahale ! Ce, nu ştii ? Ehe, pădurea africană e plină de mistere.

Aşadar uriaşii existau ! Nu era o născocire a imaginației mele de bolnav de friguri ! Avea dreptate irlandezul nostru, pădurea africană ecuatorială era plină de taine. Dar înainte de a descoperi alte mistere, trebuia să aflu cum ajunsese MacIntyre aici.

— Păi, cum s-ajung ! Foarte simplu, mi-a răspuns irlandezul. Dispariția dumitale ne-a pus în stare de alarmă. Don Manuel Alvario, conducătorul expediției ştiințifice a convocat întregul grup şi am organizat un plan de acțiune. Don Alvario nutrea nobila dorință ca expediția să-şi încheie lucrările fără victime. De aceea ne-a rugat stăruitor pe toți să contribuim la găsirea dumitale, fără a mai face apel la alte forțe. De bună seamă, programul de lucrări ştiințifice nu trebuia abandonat, însă în acelaşi timp cu desfăşurarea lui avea să se deplaseze zilnic cîte o echipă pentru cercetarea locurilor unde socoteam că puteai fi găsit. În primele zile, aceste deplasări organizate cu toată minuțiozitatea,

ca nu cumva căutîndu-te pe dumneata să se rătăcească şi alţii, se făceau pe-o rază relativ redusă. Cum însă rezultatele erau nule, au fost necesare şi alte măsuri. Aşa am hotărît să folosim elicopterul. La fiecare expediţie aeriană participau trei persoane : pilotul, un membru al grupului de cercetători şi în mod invariabil Don Manuel Alvario. Şase ieşiri aeriene s-au soldat, de asemeni, fără nici un rezultat. Din a şaptea am făcut şi eu parte. La un moment dat aparatele noastre speciale au indicat prezenţa unei aşezări omeneşti. Cu multă trudă am reuşit să găsim un colţişor să aterizăm. Însă abia am coborît din elicopter, că au şi pus mîna pe noi nişte adevăraţi uriaşi. Ceea ce ne-a uimit a fost faptul că uriaşii ascultau orbeşte, ba aş spune că se temeau chiar, de un om de statură mijlocie, bărbos, lăţos, cu o privire neagră şi rea, şi care vorbea o limbă europeană, dialectală, destul de greu de înţeles. Totuşi, aduşi în tabără de namilele care ne purtau în braţe ca pe nişte copii, reuşirăm să ne înţelegem cu el. Aflînd scopul care ne mînase acolo, bărbosul făgădui să ne ajute. Dar nu oricum. Ştia că un alb se rătăcise în pădure. Una din matahale fusese pusă să-l urmărească. Dar albul, ştiindu-se în primejdie, rănise matahala c-o săgeată de piatră. După aceea dispăruse. Toate investigaţiile arătau că fusese răpit de cei mai aprigi duşmani ai uriaşilor : pigmeii. Bărbosul cunoştea aşezarea pigmeilor. Locuise cîndva acolo, dar fusese alungat, după ce

descoperise un important zăcământ mineral. Un prieten care, după alungarea lui, rămăsese mai departe printre pigmei, afirma că straturile subterane conțineau, fără îndoială, şi petrol. Acest prieten pierise, sfîşiat de reptile. Cu puțin înainte însă îi încredințase un plan amănunțit al întregii aşezări de pigmei şi al zonei cu bogățiile subterane. Bărbosul, întîlnind ceata uriaşilor care, departe de a fi fioroşi, erau de-a dreptul naivi şi copilăroşi, a reuşit să şi-i apropie şi să se facă ascultat, datorită unei băuturi alcoolice. Era un fel de rachiu de banane, amestecat cu alte fructe şi cu rădăcini aromatice, precum şi cu unele specii de insecte care grăbesc fermentația alcoolica. Băutura le infuza o stare euforică, făcîndu-i totodată răbdători şi docili. Bărbosul ştia să tragă foloase de pe urma acestei stări în care-i aducea pe uriaşi. Astfel devenise un soi de suveran absolut al lor. Spre deosebire de pigmei, ceata uriaşilor, redusă numericeşte, fusese instabilă, rătăcind prin imensitatea pădurii africane. Bărbosul izbutise să-i fixeze în acest luminiş, unde cu vremea s-a ridicat o adevărată tabără. Apoi, cu ajutorul acestor neaşteptați aliați, a încercat să gonească pigmeii de pe locurile lor. Dar pigmeii rezistaseră. Acum pregăteau un nou atac. Atacul ar fi putut elibera şi pe albul căutat de noi. Ajutorul oferit de bărbos era însă condiționat de angajamentul nostru ca, odată pigmeii răpuşi şi albul eliberat, să-i dăm putința să valorifice în folos propriu zăa

cămintele minerale, adică să nu facem cunoscută nimănui existența lor. Ei bine, această odioasă tîrguială m-a scos din sărite şi nu m-am sfiit să-i arunc bărbosului în față cele mai năstruşnice epitete. Ceea ce a dus numaidecît la întemnițarea mea în cuşca în care m-ai găsit. Bine înțeles că...

— Şi unde sînt acuma ? l-am întrerupt nerăbdător pe irlandez.

— Cine ?

— Bărbosul, uriaşii ?

— Hm, nu ghiceşti ?

Ba da, ghicisem. Vroiam totuşi să am certitudinea că nu mă-nşel.

— Au pornit se pare destul de pregătiți să reuşească. Vor să atace prin surprindere aşezarea pigmeilor. De data aceasta vor să-i ucidă, nu să-i alunge.

— Cum ? Don Alvario a acceptat să-i însoțească ?

— Sînt încredințați, el şi pilotul, că-l vor împiedica pe bărbos să-şi îndeplinească planul. Şi în acelaşi timp sperau să te elibereze pe dumneata.

Nu era timp de pierdut. Pigmeii rămaşi acasă, bătrînii, copiii, vor fi măcelăriți. L-am lăsat pe irlandez deoparte şi-n puține vorbe i-am povestit lui Hue Kukulu cum stau lucrurile. Trebuie să plecăm numaidecît. Să ne-ntoarcem.

Hue Kukulu m-a ascultat fără să rostească un cuvînt. Mă privea cum nu mă privise încă nicioda-

tă. Nici măcar atunci cînd pentru prima oară şi-a fixat prelung privirile asupra mea ; atunci cînd îi cerusem să-l ierte pe osînditul care greşise. Acum ochii îi luceau, privirea parcă-i ardea. Era vădit emoționată. Cîteva clipe mai tîrziu a ridicat brațele. Oastea pigmeilor trebuia să bată drumul înapoi. Repede. Cît mai repede.

12

Noaptea se topise cu desăvîrşire şi un soare victorios se pîrguia deasupra noastră.

Am ajuns înapoi cu puțin înainte ca bărbosul şi ceata lui de uriaşi să-şi facă apariția. Ei au venit pe alte căi. Aşa se explică de ce drumurile noastre nu s-au încrucişat. De altfel, pădurea africană este un adevărat labirint vegetal pe care numai pigmeii reuşeau să-l străbată fără a se rătăci. Bărbosul şi prietenul lui au învățat în timpul şederii lor în trib acest meşteşug al orientării. MacIntyre ne-a însoțit. N-ar fi vrut s-o facă, dar cu puțin înainte de-a porni înapoi spre aşezarea pigmeilor, am fost cuprins de o nouă şi violentă criză de friguri. Durata şi intensitatea ei au speriat iarăşi pe Hue Kukulu şi pe ajutoarele ei care invocau puterea izbăvitoare a fluturelui de ivoriu. Dar criza le-a speriat nu numai pe ele, ci chiar şi pe grijuliul nostru irlandez. Din feri-

cire, minuscula trusă medicală pe care o purta ca pe un talisman a fost salvatoare.

— Hm, stai prost, a mormăit MacIntyre, după ce mi-am revenit. Boala a fost neglijată şi acum ne putem aştepta la crize mai grele. Nu te pot lăsa singur.

Şi a pornit la drum cu noi. Tot timpul mă supraveghea şi-mi dădea sfaturi.

— Cînd vom reveni în oraş, va fi absolut necesară o internare în spital, conchise el. Eu însă n-aveam vreme de ascultat. Mă gîndeam cum am putea evita o ciocnire sîngeroasă. Fără îndoială, Don Alvario era hotărît să mă elibereze pe mine, dar nu cu preţul sacrificării pigmeilor. El îl momise pe bărbos, îl însoţise chiar în expediţia lui războinică, fiind convins că-l va face la un moment dat inofensiv. Cum ? N-am aflat-o nici pînă azi. Oricum, jocul era primejdios şi trebuia făcut totul ca această luptă să nu înceapă.

MacIntyre s-a arătat şi el foarte hotărît să contribuie la evitarea unei asemenea nenorociri. Ba, se lăuda că de data aceasta va folosi cele mai subtile arme diplomatice întru atingerea scopului propus. Partea ciudată era că înainte de a-l convinge pe bărbos, trebuia convinsă Hue Kukulu. Căpetenia pigmeilor era intransigentă. Ea nu înţelegea cum de puteam să-i cer asemenea lucru, cînd însăşi divinitatea supremă, fluturele de ivoriu, le poruncise pornirea atacului. Zadarnic încercam să-i spun că

nimeni, nici chiar divinitatea supremă nu ar putea cere aşa ceva. Zadarnic încercam să-i explic utilitatea unei înțelegeri, chiar cu prețul aşezării tribului în alte locuri. Pigmeii aveau, desigur, o stabilitate a lor, nu erau un trib rătăcitor. Aceasta însă nu înseamnă că de-a lungul timpurilor nu-şi mutaseră aşezarea în diferite puncte ale imensului teritoriu african.

Hue Kukulu recunoştea că, într-adevăr, aşa s-au petrecut lucrurile. Dar de data aceasta nu mai era cazul să se petreacă la fel. Era chiar înciudată că nesocoteam indicațiile supreme, şi-l socotea pe MacIntyre vinovat că-mi schimbase atitudinea. Pînă una, alta, irlandezul fusese din nou izolat, nu chiar într-o cuşcă, ci într-o colibă, fără căluş în gură, dar, oricum, bine legat cu fibre de palmier. Cunoaştem rezistența acestor fibre.

Dacă apariția uriaşilor conduşi de bărbos ar fi întîrziat, poate că MacIntyre ar fi fost transformat într-o jertfă adusă fluturelui de ivoriu...

Dar curînd după revenirea noastră s-au ivit şi uriaşii. O ploaie de săgeți de piatră a întîmpinat apariția lor. N-am să descriu amănuntele ciocnirii. Nici nu le-am putut reține în acea învălmăşeală de făpturi inegale ca putere şi dimensiune. Mă urmăresc însă uneori şi acum strigătele de victorie interferate de urlete de durere.

Armele pigmeilor — săgețile de piatră, sulițele de lemn şi un fel de ghioage de mărimea unui creion,

cu o scăfîrlie țepoasă — erau toate impregnate de o otravă extrem de puternică. Cel atins era cu neputință să scape. Fireşte, făpturile mătăhăloase constituiau o țintă sigură pentru armele otrăvite ale pigmeilor. Dar pînă a-şi face otrava efectul, uriaşii, struniți din vreme de bărbos şi înarmați la rîndu-le cu nişte ciomege noduroase, dădeau iama în muşuroiul pigmeilor. Cădeau cu zecile. Dar şi uriaşii începură să pice unul cîte unul sub acțiunea otrăvii care afecta centrul vital.

Deodată un fum înecăcios şi o căldură de flăcări ne învălui din toate părțile. Din ordinul bărbosului, colibele ardeau, cu excepția celei dreptunghiulare în care se afla Hue Kukulu, ajutoarele ei şi cu mine. Din fericire, zilnica ploaie torențială, care n-a durat mai mult de cîteva minute, puse capăt incendiului.

Atunci s-au petrecut cîteva momente dramatice. Aversele puternice au creat o destindere, o cezură în ritmul fulgerător al masacrului reciproc. În această pauză, din coliba în care mă găseam am observat că Don Alvario şi pilotul nostru luptau să-l imobilizeze pe bărbos pe care-l identificasem : era Johan. Motivul l-am aflat ulterior. Erau încredințați că bărbosul vrea să-mi facă de petrecanie şi mie, şi lor, la sfîrşitul luptei, socotind că eu plănuisem întreaga desfăşurare a faptelor, ca noi să rămînem stăpîni pe zăcămintele minerale. El îl ucisese şi pe Dario, după ce îi furase planurile. Dar bărbosul,

încă destul de voinic şi de sprinten, reuşi să le scape din mîini şi alerga spre coliba în care mă aflam. În mînă ţinea una din sulițele otrăvite, culeasă din mîna unui pigmeu căzut. Drumul îi era deschis şi păzit de trei dintre uriaşii lui. Nu i-a fost greu să pătrundă în colibă, să mă descopere şi să azvîrle sulița otrăvită asupra mea. Dacă m-ar fi atins nu mai aveam scăpare. Dar, într-o fracțiune de secundă, Hue Kukulu, care în tot timpul ciocnirii rămăsese într-o rigiditate hieratică, avînd brațele ridicate deasupra capului, s-a smuls din neclintire şi m-a apărat ca o pavăză. Sulița i-a sfîşiat carnea. Între timp, pigmeii din jurul colibei dreptunghiulare, care constituiau un fel de gardă personală a lui Hue Kukulu, au izbutit să înlăture uriaşii şi să-l ucidă pe bărbos. Crispat de durere, fiindcă armele pigmeilor l-au sfîrtecat pur şi simplu, înainte de a pieri a răcnit :

— Păcat ! Puteam să fiu cel mai bogat om din lume !

Dar otrava pătrunsă în trupul lui Hue Kukulu începea să-şi producă efectul. După ce şi-a reluat rigiditatea ei hieratică, m-a privit îndelung, aşa cum mă mai privise în clipele cînd hotărîse să pornim înapoi din tabăra pustie a uriaşilor. Acum ploaia torențială abia încetase. Freamătul pădurii renăştea.

Ciocnirea nu-şi reluase încă intensitatea care avea să ducă la exterminarea aproape totală a uria-

şilor şi piticilor. Soarele amiezii îşi risipea pulberea de nisip şi către el se înălța coloana albă de fum din ceaunul de piatră. Atunci, nu ştiu de unde, nu ştiu cum, a reapărut minunea pădurii africane ecuatoriale : fluturele de ivoriu. S-a aşezat chiar în imediata mea apropiere şi... n-am putut să rezist. Am întins mîna să-l culeg ca pe o floare rară. Dar în clipa cînd degetele mele i-au prins cu destulă gingăşie aripile, acestea s-au prefăcut în pulbere... Şi tot în aceeaşi clipă Hue Kukulu s-a prăbuşit moartă la picioarele mele.

Nu vreau să fac nici o legătură misterioasă între aceste două întîmplări. Nici nu poate fi vreuna. Sînt destule elemente care pot duce la excelente şi concludente explicații ştiințifice. Dar trebuie să mărturisesc, cu toată sinceritatea, că această coincidență m-a tulburat profund. Mai departe nu ştiu ce s-a mai petrecut. O nouă şi cea mai violentă criză de friguri specifice m-a transpus într-o stare vecină cu moartea. N-am mai ştiut nimic din ce este în jurul meu, cufundîndu-mă vertiginos într-un abis fără sfîrşit.

Cînd m-am trezit, mă aflam într-o încăpere albă, cu surori albe, cu chipuri albe, cu mîini albe, aproape imateriale în ocrotirea, în alinarea suferințelor mele. Iar prima figură pe care am recunoscut-o la ridicarea mea din chinuri a fost aceea a doctorului MacIntyre.

— Hm, Grigore, Grigore, uite ce-ai pățit dacă

mi-ai ascuns că eşti bolnav de friguri... A trebuit să te internez în spital.

Treptat mi-au revenit în minte o serie de întîmplări din cele pe care le-am istorisit aici. Ele s-au închegat într-o formă mai mult sau mai puțin coerentă. Întîmplări extraordinare, cu crocodili, pigmei, uriaşi, bărboşi şi un fluture de ivoriu. Ce este adevărat din toate acestea ? Sînt realități, trăite, ori pur şi simplu romanul furtunos, iscat de o imaginație încinsă de friguri ? Hue Kukulu, această regină a pădurii africane, a existat oare ? Nu ştiu... Nu ştiu...

Si totuşi MacIntyre a fost acela care acum cîteva zile mi-a adus o cutiuță de bachelită.

— Ce e-n cutiuța aceasta ? l-am întrebat.

— E ceea ce am găsit între degetele tale, atunci cînd ai căzut bolnav.

Am deschis cutiuța. Înăuntru se afla o pulbere fină, fină...

Erau aripile fluturelui de ivoriu...

Redactor responsabil : DELIA DAMIRESCU
Tehnoredactor : GABRIELA ILIOPOLOS

Dat la cules 24.02.1967. Bun de tipar 11.04.1967. Apărut 1967. Comanda nr. 8247. Tiraj 80.140. Hîrtie scris II A de 53 g/m² 700×1000/32. Coli editoriale 2,03. Coli de tipar 2. A.T. 20101. C.Z. pentru bibliotecile mici 8 R—93.

Tiparul executat sub comanda nr. 70.148 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

EDITURA
TINERETULUI

Lei 1,50